ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 8ης Απριλίου 1992 *

Στην υπόθεση C-346/90 P,

εισαχθείσα από τον **F.**, εκπροσωπούμενο από τον François Jongen, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο A. Schmitt, 62, avenue Guillaume,

αναιρεσείοντα,

και,

με υπόμνημα αντικρούσεως, από την **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,** εκπροσωπουμένη από τον Hendrik van Lier, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τους Claude Verbraeken και Denis Waelbroeck, δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Roberto Hayder, εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

ανταναιρεσείουσα,

υποστηριζομένη από την **Société anonyme Royale belge,** εκπροσωπουμένη από τον François van der Mensbrugghe, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουμεμβούργο τον δικηγόρο A. Wildgen, 6, rue Zithe,

που έχει ως αντικείμενο αιτήσεις αναιρέσεως που ασκήθηκαν κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου που εκδόθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 1990 στην υπόθεση T-122/89,F. κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. J. G. Kapteyn, πρόεδρο τμήματος, K. N. Κακούρη και M. Díez de Velasco, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Tesauro
γραμματέας: D. Louterman-Hubeau, κυρία υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τους διαδίκους που ανέπτυξαν τις απόψεις τους κατά τη συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου 1991,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 13ης Δεκεμβρίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 27 Νοεμβρίου 1990, ο F. άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΟΚ και των αντιστοίχων διατάξεων των Οργανισμών ΕΚΑΧ και ΕΚΑΕ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 26ης Σεπτεμβρίου 1990, Τ-122/89, F. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. II-517), με την οποία το Πρωτοδικείο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής, της 15ης Ιουλίου 1988, καθόσον καθορίζει μόνο σε 50 % το ποσοστό διαρκούς αναπηρίας του F., και απέρριψε το αίτημά του αποζημιώσεως.

2 Με την αίτησή του αναιρέσεως, που αποσκοπεί στην ακύρωση της προαναφερθείσας αποφάσεως του Πρωτοδικείου καθόσον έκρινε απαράδεκτο ως προβληθέντα εκπροθέσμως τον λόγο που στηρίζεται στην εκ μέρους της Επιτροπής παράβαση του άρθρου 78 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων (στο εξής: ΚΥΚ) και απέρριψε το αίτημά του αποζημιώσεως, ο F. ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι δικαιούται, αφενός, συντάξεως αναπηρίας βάσει της διατάξεως αυτής και, αφετέρου, αποκαταστάσεως της ζημίας την οποία υπέστη υπολογιζομένης σε μισθούς 24 μηνών υπαλλήλου με βαθμό Α 5/6ή, επικουρικώς, σε ποσό καθοριζόμενο ex aequo et bono.

3 Προς στήριξη της αναιρέσεως, ο F. προβάλλει δύο λόγους που στηρίζονται στον ισχυρισμό ότι οι σκέψεις της αποφάσεως, σχετικά με το απαράδεκτο του στηριζομένου στην παράβαση του άρθρου 78 του ΚΥΚ λόγου και με την απόρριψη του αιτήματός του για αποζημίωση, ήταν αστήρικτες.

4 Με υπόμνημα αντικρούσεως, η Επιτροπή άσκησε αναίρεση κατά της αυτής αποφάσεως του Πρωτοδικείου. Σύμφωνα με το άρθρο 116, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, τα αιτήματα του εν λόγω υπομνήματος αποβλέπουν στο να γίνουν δεκτά τα αιτήματα που υπέβαλε η Επιτροπή ενώπιον του Πρωτοδικείου. Η Επιτροπή ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως αυτής καθόσον με αυτή ακυρώθηκε η από 15 Ιουλίου 1988 απόφασή της, καθόσον καθόριζε μόνο σε 50 % το ποσοστό αναπηρίας του F.

5 Στην έκθεση ακροατηρίου αναπτύσσονται διεξοδικώς οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

6 Πρέπει εκ προοιμίου να υπομνηστεί ότι, κατά το άρθρο 168 Α της Συνθήκης ΕΟΚ και τις αντίστοιχες διατάξεις των οργανισμών ΕΚΑΧ και ΕΚΑΕ του Δικαστηρίου, η αναίρεση περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Ο περιορισμός αυτός υπομιμνήσκεται στο άρθρο 51, πρώτο εδάφιο, του οργανισμού ΕΟΚ και στις αντίστοιχες διατάξεις των οργανισμών ΕΚΑΧ και ΕΚΑΕ του Δικαστηρίου, που διευκρινίζουν τους λόγους στους οποίους μπορεί να βασίζεται η αναίρεση δηλαδή την αναρμοδιότητα του Πρωτοδικείου, τις παραβάσεις ως προς τη διαδικασία που ακολουθείται ενώπιον του Πρωτοδικείου, εφόσον αυτές θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος, και την παράβαση του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο.

7 Πρέπει, επίσης, να υπομνηστεί ότι η αναίρεση δεν μπορεί να στηρίζεται παρά μόνο σε λόγους που αφορούν παράβαση κανόνων δικαίου, αποκλειομένης οποιασδήποτε εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών και, συνεπώς, είναι παραδεκτή μόνο στον βαθμό που με το δικόγραφο προσάπτεται στο Πρωτοδικείο ότι αποφάνθηκε αγνοώντας κανόνες δικαίου την τήρηση των οποίων όφειλε να διασφαλίσει (βλ. απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 1991, C-283/90 P, Vidrányi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-4339, σκέψεις 12 και 13).

Επί της αναιρέσεως του αναιρεσείοντος

Ως προς τον πρώτο λόγο

8 Με τη σκέψη 22 της προαναφερθείσας αποφάσεως της 26ης Σεπτεμβρίου 1990, το Πρωτοδικείο αναγνώρισε ότι, με έγγραφο της 11ης Ιουνίου 1985, η Επιτροπή πληροφόρησε τον προσφεύγοντα για την απόφασή της να θέσει τέρμα στη διαδικασία αναγνωρίσεως της αναπηρίας κατά το άρθρο 78 του ΚΥΚ, πράγμα που συνιστούσε απόρριψη της αιτήσεώς του που υπέβαλε βάσει του άρθρου αυτού. Αναγνώρισε, επίσης, ότι η απόφαση της 15ης Ιουλίου 1988 εκδόθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 73 του ΚΥΚ. Βάσει των διαπιστώσεων αυτών, το Πρωτοδικείο κατέληξε στο ότι οι προβλεπόμενες από τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ προθεσμίες, για την προσβολή της αποφάσεως της 11ης Ιουνίου 1985, είχαν λήξει κατά την άσκηση της προσφυγής.

9 Ο F. ισχυρίζεται ότι, αντίθετα προς αυτό που δέχεται το Πρωτοδικείο στη σκέψη 23 της αποφάσεώς του, το έγγραφο της 11ης Ιουνίου 1985, με το οποίο ο γενικός διευθυντής του γνωστοποίησε ότι η συνέχιση της διαδικασίας αναγνωρίσεως της αναπηρίας είχε καταστεί άνευ αντικειμένου, δεν αποτελούσε απορριπτική απόφαση επί της αιτήσεώς του για σύνταξη αναπηρίας. Ο F. προσθέτει ότι το έγγραφό του της 26ης Ιουνίου 1985, που απηύθυνε στον ίδιο αυτό γενικό διευθυντή, πρέπει, επομένως, να θεωρηθεί όχι ως ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90 του ΚΥΚ, αλλά μόνον ως διευκρινιστικό έγγραφο. Ο F. υπογραμμίζει τέλος ότι η πρώτη σαφής αρνητική απάντηση στην αίτησή του για σύνταξη αναπηρίας ήταν η απόφαση της 15ης Ιουλίου 1988.

10 Καθόσον, με τον λόγο αυτό, ο αναιρεσείων βάλλει κατά των διαπιστώσεων του Πρωτοδικείου όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά, οι οποίες απορρέουν από την εκτίμησή του επί των προαναφερθέντων εγγράφων, πρέπει να λεχθεί ότι αυτή η αμφισβήτηση δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο αναιρέσεως.

11 Συνεπώς, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος, χωρίς να συντρέχει λόγος να εξεταστούν τα λοιπά προβληθέντα επιχειρήματα.

Ως προς τον δεύτερο λόγο

12 Με τη σκέψη 34 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής και ο εν συνεχεία καθορισμός εκ μέρους της του βαθμού της οφειλομένης στο επάγγελμα διαρκούς αναπηρίας του προσφεύγοντος, σε εκτέλεση της αποφάσεως αυτής, καθιστούσαν δυνατή την αποκατάσταση του προσφεύγοντος στα δικαιώματά του.

13 Στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου του, ο F. αμφισβητεί την κρίση αυτή. Επαναλαμβάνει, κατ' ουσίαν, τα συναφή επιχειρήματα που προέβαλε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου. Η απόφαση της 15ης Ιουλίου 1988 και το μάκρος της διαδικασίας που προηγήθηκε συνέβαλαν στην επιδείνωση της καταστάσεως της υγείας του και μείωσαν τις πιθανότητες επανεντάξεώς του. Η άδικη αυτή απόφαση είχε, επίσης, ως αποτέλεσμα να υποβληθεί σε δικαστικά έξοδα. Εν πάση περιπτώσει, η ακύρωση της αποφάσεως αυτής δεν θα αντιστάθμιζε τις ταλαιπωρίες που υπέστη για να επιτύχει την αναγνώριση του δικαιώματός του.

14 Διαπιστώνεται ότι, στο πλαίσιο του λόγου αυτού, ο αναιρεσείων δεν αναφέρει κανένα στοιχείο του οποίου να μπορεί να γίνει επίκληση στο πλαίσιο αναιρετικής διαδικασίας. Συγκεκριμένα, ο F., χωρίς να επικαλείται την παράβαση κανόνα δικαίου, περιορίζεται στο να αμφισβητήσει την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών εκ μέρους του Πρωτοδικείου (σκέψη 16 της προσβαλλομένης αποφάσεως), ισχυριζόμενος ότι πράγματι υπέστη ζημία που πρέπει να αποκατασταθεί.

15 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο δεύτερος λόγος του αναιρεσείοντος πρέπει, επίσης, να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Επί της αναιρέσεως της ανταναιρεσείουσας

16 Το Πρωτοδικείο δέχεται (σκέψη 15 της προσβαλλομένης αποφάσεως) ότι η υγειονομική επιτροπή περιορίστηκε να διαγνώσει τις ιατρικής φύσεως συνέπειες από τα πορίσματά της σχετικά με τα αίτια της νόσου του F., χωρίς να προβεί σε εκτιμήσεις νομικής φύσεως.

17 Η Επιτροπή ισχυρίζεται σχετικά ότι, κρίνοντας ότι δεν έπρεπε να αποκλειστεί το 18 % της προς τον προσφεύγοντα αποζημιώσεως, η υγειονομική επιτροπή υπερέβη την εξουσία της που περιορίζεται αποκλειστικώς στη διατύπωση εκτιμήσεων ιατρικού χαρακτήρα. Τονίζει ότι στις διοικητικές αρχές και μόνο εναπόκειται να συνάγουν τις νομικές συνέπειες των πορισμάτων ιατρικού χαρακτήρα και, ιδίως, να κρίνουν αν η αναπηρία οφείλεται σε συμπεριφορά αντίθετη προς τις εκ του ΚΥΚ υποχρεώσεις του υπαλλήλου.

18 Ο κατά τον τρόπο αυτό προβληθείς από την ανταναιρεσείουσα λόγος περιορίζεται στην αμφισβήτηση της εκτιμήσεως του Πρωτοδικείου, κατά την οποία η διάγνωση της υγειονομικής επιτροπής ήταν ιατρικού χαρακτήρα. Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Επί των δικαστικών εξόδων

19 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Κατά το άρθρο 70 του κανονισμού αυτού, προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων, τα όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 122 του κανονισμού αυτού, το άρθρο 70 δεν έχει εφαρμογή επί των αιτήσεων αναιρέσεως που ασκούν οι μόνιμοι και λοιποί υπάλληλοι των οργάνων.

20 Πάντως, από το άρθρο 69, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, και από το άρθρο 122, δεύτερο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, του Κανονισμού Διαδικασίας, προκύπτει ότι το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει να κατανείμει τα έξοδα εν όλω ή εν μέρει σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων, για εξαιρετικούς λόγους ή οσάκις η επιείκεια το υπαγορεύει. Δεδομένου ότι αμφότεροι οι διάδικοι ηττήθησαν, πρέπει, επομένως, κάθε διάδικος, περιλαμβανομένης της παρεμβαίνουσας, να φέρει τα δικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει τις αιτήσεις αναιρέσεως.

2) Κάθε διάδικος, περιλαμβανομένης και της παρεμβαίνουσας, φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Kapteyn Κακούρης Díez de Velasco

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Απριλίου 1992.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος του τετάρτου τμήματος

P. J. G. Kapteyn